

Vergaderjaar 2020–2021

21 501-08

Milieuraad

Nr. 823

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 april 2021

Hierbij doe ik u de geannoteerde agenda van de informele videoconferentie van de EU-milieuministers van 23 april toekomen, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Ik ben zelf voornemens deel te nemen aan deze informele vergadering.

De inhoud van deze geannoteerde agenda geeft de meest recente stand van zaken weer. Mocht de agenda op belangrijke punten veranderen, dan zal ik u hierover in de beantwoording van het schriftelijk overleg van 8 april a.s. informeren.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

GEANNOTEEERDE AGENDA

Op de agenda staan de nieuwe EU-klimaatadaptatiestrategie, met specifieke aandacht voor watermanagement (beschikbaarheid van zoetwater en waterschaarste) en de mondiale rol van de EU op het gebied van adaptatie. De informele bijeenkomst zal digitaal plaatsvinden.

Klimaatadaptatie

De Europese Commissie heeft op 24 februari 2021 de herziene EU-klimaatadaptatiestrategie¹ gepubliceerd, als opvolger van de EU-strategie uit 2013. Deze zal tijdens de informele videoconferentie op 23 april opnieuw besproken worden, na een eerste bespreking tijdens de informele videoconferentie van Milieuministers van 18 maart jl.

Inzet Nederland

De strategie sluit aan op de ambitie om Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te hebben ingericht en is in lijn met de Nederlandse inzet om de mondiale weerbaarheid tegen klimaatverandering te vergroten. Nederland is voorstander van een gedegen en proactief klimaatadaptatiebeleid.

Nederland kan de strategie dan ook ondersteunen. Wel is op een aantal onderdelen nog verdere uitwerking nodig. Het blijft van belang dat de Commissie bij de uitvoering voldoende nadruk legt op het daadwerkelijk nemen van maatregelen, aangezien de strategie vooral randvoorwaarden schept.

Het voornemen van de Commissie tot coördinatie tussen de verschillende beleidsterreinen, en met name de onderdelen van de Europese Green Deal, is voor Nederland een essentieel onderdeel uit de strategie. Daarnaast vindt Nederland het streven van de Commissie van belang om de samenwerking tussen de verschillende overheden op lokaal, regionaal, nationaal en grensoverschrijdend niveau te verbeteren. Ook verwelkomt Nederland de nadruk op het gebruik van op de natuur gebaseerde oplossingen om klimaatbestendigheid te bevorderen. Tot slot sluit het voorstel van de Commissie om de EU een actieve rol te laten spelen op het internationale speelveld op het gebied van adaptatie goed aan bij de Nederlandse internationale aanpak. Voor een bredere appreciatie van de strategie verwijs ik u naar het BNC-fiche dat uw Kamer binnenkort ontvangt.

Indicatie krachtenveld

Over het algemeen is de nieuwe strategie positief ontvangen.² Discussies in de Raad zullen in het tweede kwartaal van 2021 plaatsvinden met het voornemen van het Voorzitterschap om conclusies aan te nemen tijdens de Milieuraad van 21 juni 2021.

Water: watermanagement & waterschaarste

De verwachting is dat het Portugees voorzitterschap watermanagement en waterschaarste in relatie tot de EU-klimaatadaptatiestrategie wil bespreken. Binnen de EU-klimaatadaptatiestrategie is er veel aandacht voor droogte en voor het verduurzamen van de beschikbaarheid van

¹ COM(2021) 82

² Zie ook het verslag van de informele videoconferentie van Milieuministers van 18 maart jl.; Kamerstuk 21 501-08, nr. 822

zoetwater. De Commissie heeft de ambitie om aandacht te schenken aan efficiënter watergebruik en -hergebruik door vereisten aan te scherpen voor het benutten van water door economische sectoren zoals industrie, landbouw, logistiek en energie. Daarnaast benadrukt de Commissie de impact van het klimaat op waterkwaliteit.

Inzet Nederland

Nederland ondersteunt de ambitie van de Commissie om de zoetwaterbeschikbaarheid en de zoetwaterkwaliteit te verduurzamen. De focus op kennisuitwisseling, samenwerking en het aanscherpen van vereisten voor economische sectoren is in lijn met de Nederlandse aanpak. Met het Deltaprogramma Zoetwater werkt Nederland samen met alle betrokken overheden, watergebruikers en waterbeheerders aan het nationale doel om Nederland weerbaar te maken tegen zoetwatertekort in 2050 als gevolg van de klimaatverandering. Het uitgangspunt hierbij is dat bij de ruimtelijke inrichting meer rekening gehouden moet worden met de zoetwaterbeschikbaarheid. Aanvullend zet Nederland in op de voorkeursvolgorde 1) zuinig zijn met water, 2) het beter vasthouden van water en 3) het water slimmer verdelen.

Voor de zoetwateraanvoer door de grote rivieren is Nederland ook afhankelijk van andere landen in de stroomgebieden van Rijn en Maas. Daarom wordt ook in internationaal verband samengewerkt aan, en plannen van aanpak gemaakt voor, laagwater en droogte. De EU-klimaatadaptatiestrategie kan helpen om grensoverschrijdend te werken aan het verbeteren van de waterbeschikbaarheid, bijvoorbeeld in de vorm Interreg-projecten.

Ten aanzien van de waterkwaliteit steunt Nederland een Europese preventie-aanpak, waarmee voorkomen wordt dat chemische stoffen in het water terecht komen. Daarmee wordt ook de drinkwatervoorziening beschermd. Tevens verwelkomt Nederland de stimulans om de risico's van klimaatverandering mee te nemen in risicoanalyses van (drink)waterbeheer om een stabiele en zekere drinkwatervoorziening te waarborgen. Ook in de nieuwe EU-drinkwaterrichtlijn wordt gevraagd om klimaatverandering mee te nemen bij risicoanalyses en risicomanagement van de drinkwatervoorziening.

Indicatie krachtenveld

De impact van klimaatverandering wordt in Europa breed gevoeld en daarmee is er brede steun voor de EU-klimaatadaptatiestrategie. Over het algemeen hebben alle Europese landen de laatste tijd vaker te maken met extreme weersomstandigheden (droogte en wateroverlast), maar er zijn wel grote regionale verschillen. Zo kampen de Zuid-Europese landen al veel langer met lange perioden van waterschaarste. Nederland kan leren van de aanpak in deze landen.

Mondiale rol EU

Tijdens de informele videoconferentie zal het Portugees voorzitterschap eveneens aandacht besteden aan de mondiale rol van de EU op het gebied van adaptatie. In de nieuwe EU-klimaatadaptatiestrategie spreekt de Commissie de ambitie uit meer in te zetten op internationale adaptatieacties vanuit de EU.

Inzet Nederland

Nederland is voorstander van een ambitieuze mondiale rol van de EU op het gebied van adaptatie. Hierbij ondersteunt Nederland de gekozen aanpak in de EU-klimaatadaptatiestrategie gericht op capaciteit, financiering en mondiale samenwerking. Daarbij verwelkomt Nederland de ambitie om kennis en capaciteit over klimaatweerbaarheid te verbeteren door het integreren van adaptatie in de bestaande internationale programma's van de EU. Nederland verwelkomt tevens de oproep van de Commissie om klimaatfinanciering voor mondiale adaptatie te verhogen. De Nederlandse inzet is gestoeld op internationale programma's en inbreng in mondiale gremia. Ook is samenwerking met kennisinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties van groot belang. Ten slotte hecht Nederland veel waarde aan het actief meenemen van klimaatadaptatie in de mondiale klimaatdiplomatie, o.a. als organisator van de Climate Adaptation Summit (CAS 2021).

Indicatie krachtenveld

Het merendeel van de lidstaten is voorstander van het voeren van een ambitieus mondiaal klimaatadaptatiebeleid door de EU. Het is voor Nederland zaak om met gelijkgestemde lidstaten te zorgen voor een voldoende effectief Europees mondiaal klimaatbeleid.